

[Undervisningsministeren.]

cipperne om fritidsundervisning ved dette lovforslag.

Lovforslaget er med en tilføjelse om ændring af lektionslængden inden for ungdomsskolen og fritidsundervisning for voksne identisk med det forslag, der blev fremsat den 17. oktober 1974. Første behandling af dette forslag fandt sted den 31. oktober 1974 (Folketingstidende 1974-75, spalte 1273-91), men forslaget bortfaldt derefter som følge af udskrivelsen af valget den 9. januar i år. Jeg skal derfor tillade mig at henvise til mine bemærkninger ved fremsættelsen af det tidligere lovforslag (Folketingstidende 1974-75, spalte 752-53).

Med disse bemærkninger anbefaler jeg lovforslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Jeg tillader mig endvidere for det høje ting at fremsætte *forlag til lov om Statens Uddannelsesstøtte*.

Der er for en del af lovforslaget tale om genfremsættelse af det forslag til lov om Statens Uddannelsesstøtte, der blev fremsat i 2. samling i folketingsåret 1973-74. Dette gælder først og fremmest de bestemmelser i lovforslaget, der tilvejebringer hjemmel for en støtteordning, der alene består af stipendier fra staten og statsgaranti for studielån i banker og sparekasser. D.v.s., at støtte i form af statslån ophører.

Jeg skal med hensyn til denne konvertering af statslån til statsgaranterede lån i banker og sparekasser tillade mig at henvise til min fremsættelsestale i 2. samling i folketingsåret 1973-74, Folketingstidende 1973-74, sp. 1111 ff. Det bemærkes dog, at jeg af administrative grunde ikke har videreført dette lovforslags tanke om at tildele statsgaranti for studielån under hensyntagen til økonomiske forhold.

Af lovforslagets øvrige indhold skal jeg fremhæve, at gruppen af uddannelsessøgende under 18 år, d.v.s. de 16- og 17-årige, glider ud af området for uddannelsesstøtten, idet de indgår under den særlige ungdomsydelse, der er henlagt under socialministeriet. Samtidig ophæves den hidtidige son- dring mellem elever og studerende.

Bortset herfra er kredsen af uddannelses- søgende, der kan opnå støtte, uændret, lige-

som stipendiestøtten fortsat agtes tildelt efter samme uddannelsesmæssige og øko- nomiske kriterier som hidtil.

Den hjemmel, der findes i gældende lov til at overføre uforbrugte støttemidler til senere finansår, har gennem årene givet an- ledning til opsamling af relativt store reser- ver, hvis anvendelsesmuligheder flere har beskæftiget sig med. Da jeg ikke kan se det nødvendige i gennem en sådan reserveover- førsel fra finansår til finansår at opsamle kapital i uddannelsesstøtten, er adgangen til at overføre uforbrugte stipendiebeløb i lov- forslaget ændret, således at disse beløb fremtidig anvendes i det følgende finansår mod tilsvarende reduktion af stipendiebe- villingen i dette.

De forud for støtteåret 1974-75 opsparede reserver bliver ifølge lovforslaget anvendt til stipendier i støtteåret 1975-76.

Lovforslagets nyordning agtes gennem- ført i støtteåret 1975-76, d.v.s. fra 1. august 1975. For at dette kan lykkes, er det nød- vendigt at udarbejde regler, edb-program- mer, skemaer m.v., inden ansøgningsmate- rialet senest 7. marts skal sendes til trykning for at kunne være stipendieævnene i hænde senest 1. maj. Denne frist kan ikke udsættes, hvis de uddannelsessøgende som hidtil skal kunne modtage de første rater af uddannel- sesstøtten 1. september. Det er derfor nød- vendigt, at lovforslaget får en særdeles hurtig behandling i folketinget.

Idet jeg i øvrigt henviser til de til lov- forslaget knyttede bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale det til velvillig behand- ling i det høje ting.

Ordføreren for forslagsstillerne (Stetter) (KF):

Jeg skal herved tillade mig at fremsætte *forlag til lov om ændring af merværdiafgifts- loven. (Nedsættelse af merværdiafgiften fra 15 til 12,5 pct.)*.

Forslaget skal ses som et tilbud til ar- bejdsmarkedets parter. Ved vedtagelse af forslaget skaber folketinget gennem moms- nedsættelsen baggrund for lavere priser. Det giver arbejdsmarkedets parter mulig- hed for at afslutte overenskomster, der for- bedrer danske virksomheders konkurrence- evne.

En sådan sammenhæng i tingene bør sik- res under udvalgsarbejdet.

Ordføreren for forslagsstillerne (Erling Dinesen) (S):

Jeg skal herved på socialdemokratiets vegne tillade mig at fremsætte følgende forslag:

Forslag til folketingsbeslutning om en statslig bistandsfond,

forslag til folketingsbeslutning om udvidelse af lånerammen til egnsudviklingsformål,

forslag til lov om ekstra afskrivning,

forslag til folketingsbeslutning om ændring af lov om realkreditinstitutter,

forslag til lov om midlertidige statslån til boligbyggeri og

forslag til folketingsbeslutning om ophævelse af kommunale investeringsrammer og lånelofter.

Hovedparten af forslagene er genfremsættelse af forslag, som socialdemokratiet fremsatte i slutningen af 1974, efter at det havde vist sig, at regeringen på trods af den katastrofale udvikling i arbejdsløsheden ikke ville tage de nødvendige initiativer til fremme af beskæftigelsen og til at bedre vilkårene for de arbejdsløse.

Forslagene nåede ikke til behandling i folketinget, før regeringen udskrev valg og dermed stoppede lovgivningsarbejdet.

Den negative udvikling med stigning i arbejdsløsheden og indskrænkninger og lukninger af virksomheder er fortsat i forstærket tempo.

Socialdemokratiet anser en hurtig indsats over et bredt felt for en nødvendig forudsætning for at skabe tillid til, at folketinget har vilje til at føre en politik, der prioriterer beskæftigelsen højest.

Ud over gennemførelsen af de bermed fremsatte forslag er der behov for følgende erhvervspolitiske foranstaltninger:

at eksportkreditordningerne gøres mere smidige og mere omfattende, herunder udvides til at omfatte boliger og bygningsdele,

at der etableres en offentlig kurssikring for eksportvirksomheder,

at finansieringsinstituttet for industri og håndværk får udvidede og mere smidige udlånsmuligheder,

at der etableres et garantiinstitut for håndværk og mindre industri,

at der stilles statslige midler til rådighed til forbedring af eksisterende boliger,

at der snarest foretages de nødvendige ana-

lyser til brug for vurdering af støtteform til vanskeligt stillede brancher, og at der åbnes adgang til, at frigivelse af investeringsfondshenlæggelser kan anvendes som konjunkturpolitisk instrument.

Vedrørende den statslige bygge- og anlægsvirksomhed må de planlagte besparelser opgives under hensyn til arbejdsløshedssituationen. Desuden må det overvejes, om yderligere statslige arbejder bør fremskyndes.

Arbejdsmarkedspolitikken må intensivere dels gennem inddragelse af de lokale arbejdsmarkedsnævni i overvejelser vedrørende beskæftigelsesproblemerne, dels gennem omskoling og uddannelse af arbejdskraft på specialarbejderskolerne og efteruddannelse af faglærte m. fl.

Foranstående forslag lægger hovedvægten på at opnå en forstærket erhvervsaktivitet. Forslaget om ekstraafskrivninger og om midlertidige lån til lav rente til boligsektoren er et særligt incitament til investeringer og byggeri i 1975 og dermed til hurtigt at få vendt den negative udvikling.

Der lægges desuden vægt på at lette vilkårene for eksportvirksomhederne, hvilket er vigtigt såvel af hensyn til betalingsbalancen som af hensyn til mere langsigtet at opretholde en forbedret beskæftigessituation.

I øvrigt er socialdemokratiets beskæftigelsesplan kendetegnet ved, at der lægges op til en direkte indsats, hvor ressourcerne sættes ind på at skabe en aktiv erhvervs- og beskæftigelsespolitik, der kan fjerne pessimismen og genskabe den tillid til fremtiden og dermed den optimisme, som er forudsætningen for, at aktiviteterne bliver selvforstærkende til gavn for erhvervs- og eksportudviklingen og til gavn for beskæftigelsen.

Socialdemokratiet lægger således hovedvægten i sin beskæftigelsesplan på at skabe flere arbejdspladser, men samfundet har desuden et særligt ansvar for, at de, der ufor skyldt bliver arbejdsløse, har rimelige vilkår.

Jeg skal derfor tillade mig yderligere at fremsætte følgende forslag:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v. og

forslag til lov om ændring af lov om offentlig forsorg. (Hjælp til underhold ved arbejdsløs-